

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 781/23
7.3.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ирене Вуковић, председника већа, Станиславе Митровић и Јасне Лозук, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., коју заступа пуномоћник адвокат Љиљана Спасојевић из Београда, Савска бр. 17, против туженог „Tim commerce“ д.о.о, Београд, Мајке Ангелине бр. 12, кога заступа пуномоћник адвокат Јово Шћепановић из Београда, Балканска бр. 40/3, ради стицања без основа, одлучујући о жалби тужиље изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 59239/21 од 11.10.2022. године, након расправе одржане пред другостепеним судом дана 7.3.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

УКИДА СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 59239/21 од 11.10.2022. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиљи исплати износ од 3.418.132,50 динара, са законском затезном каматом почев од 22.6.2010.године до исплате, у року од 15 дана од дана достављања преписа пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати износ од 301.500,00 динара, са законском затезном каматом од дана наступања услова за извршење пресуде до исплате, у року од 15 дана од дана достављања преписа пресуде.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужени да јој на име стицања без основа исплати износ од 3.418.132,50 динара, са законском затезном каматом почев од 22.6.2010.године до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужиља да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 323.891,00 динара, са законском

затезном каматом од дана наступања услова за извршење пресуде до исплате.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавила тужилња, побијајући је у целини, из свих законских разлога.

Тужени је на жалбу благовремено одговорио.

Испитујући побијану пресуду у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11 са каснијим изменама и допунама), апелациони суд је оценио да је сагласно одредби члана 383 став 4 Закона о парничном поступку потребно заказати расправу пред другостепеним судом, јер је првостепена пресуда већ једанпут била укинута, а приликом доношења побијане пресуде учињена је битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, на коју тужилња основано указује жалбом.

На расправи одржаној дана 7.3.2024.године, другостепени суд је поново извео доказе који су изведени пред првостепеним судом, и након њихове оцене у складу са одредбом члана 8 Закона о парничном поступку, утврдио чињенично стање.

Тужилња је овлашћењем овереним пред Првим Основним судом у Београду Ов-57624/10 дана 14.5.2010. године овластила туженог да у њено име и за њен рачун са Дирекцијом за грађевинско земљиште и изградњу Београда ЈП закључи уговор о регулисању имовинско- правних односа поводом непокретности тужилње које се налазе на катастарској парцели ... КО ..., као и да прими накнаду и њоме самостално располаже у циљу привођења наведене катастарске парцеле урбанистичкој намени, изградњом саобраћајнице – прилаза из ... улице у На основу наведеног овлашћења тужени је наведени уговор закључио са Дирекцијом за грађевинско земљиште и изградњу Београда ЈП дана 27.5.2010. године, те је у име и за рачун тужилње по основу тог уговора од Дирекције за грађевинско земљиште и изградњу Београда ЈП примио дана 22.6.2010. године, износ од 3.418.132,50 динара на име пренетог права својине на катастарској парцели ...КО ... и 1/2 идеалног дела стана бр. ... у згради у ... у ..., са тужилње на Дирекцију за грађевинско земљиште и изградњу Београда ЈП, а примљени износ није исплатио тужилњи. Након тога, Дирекција за грађевинско земљиште и изградњу Београда ЈП је дописом од 23.11.2011. године обавестила туженог да је потребно да изврши исплату износа од 8.456.266,80 динара за недостајућу инфраструктуру на грађевинској парцели формираној од катастарске парцеле ... КО ..., која је накнада обрачуната на основу члана 2 Уговора од 6.2.2008. године и која ће бити умањена за 50 % уколико буде извршена уплата до 15.12.2011. године. Тужени је наведену накнаду (умањену за 50 %) у износу од 4.228.133,40 динара исплатио Дирекцији за грађевинско земљиште и изградњу Београда ЈП дана 15.12.2011. године.

Наведено чињенично стање утврђено је из исказа сведока ББ, који је другостепени суд прихватио и исправа у списима - овлашћења овереног пред Првим Основним судом у Београду Ов 57624/10 дана 14.5.2010. године, уговора овереног пред Првим Основним судом у Београду Ов 64445/10 дана 27.5.2010. године, дописа Дирекције за грађевинско земљиште и изградњу Београда ЈП тужилњи од 26.2.2020.године, дописа Дирекције за грађевинско земљиште и изградњу Београда ЈП

туженом од 23.11.2011.године и извода са рачуна туженог од 15.12.2011.године.

Чланом 8 Одлуке о критеријумима и мерилима за утврђивање закупнине и накнаде за уређивање грађевинског земљишта ("Сл. лист града Београда", бр. 16/03 и 22/03 – испр.) прописано је да накнаду за уређивање јавног грађевинског земљишта по овој одлуци плаћа лице које је добило земљиште у закуп, лице које има право коришћења земљишта, право грађења, које врши адаптацију, реконструкцију, доградњу, промену намене и изградњу привременог објекта, као и власници објеката изграђених, односно реконструисаних без грађевинске дозволе. Према члану 6 став 1 Одлуке о мерилима за утврђивање накнаде за уређивање грађевинског земљишта ("Сл. лист града Београда", бр. 60/09, 6/10, 16/10, 41/10, 45/10, 18/11) инвеститор је дужан да плати накнаду за уређивање грађевинског земљишта.

Основано се жалбом тужиље оспоравала чињеница утврђена у поступку пред првостепеним судом у погледу тога да је тужилја инвеститор објекта на парцели ... КО ..., на основу чега је првостепени суд даље извео закључак да је као инвеститор била у обавези да плати накнаду за уређење грађевинског земљишта, те да је тужени исплатом износа од 4.228.133,40 динара Дирекцији за грађевинско земљиште и изградњу Београда ЈП дана 15.12.2011. године извршио обавезу тужиље на шта је био овлашћен пуномоћјем овереним пред Првим Основним судом у Београду Ов-57624/10 дана 14.5.2010. године. Разлози првостепеног суда да је тужилја била дужна да плати накнаду за уређење грађевинског земљишта као инвеститор објекта у супротности су са изведеним доказима -уговором од 27.5.2010. године, садржином дописа од 23.11.2011. године и овлашћења од 14.5.2010. године, као и исказом сведока ББ.

Наиме, уговором од 27.5.2010. године је регулисана исплата накнаде по основу преноса права својине на парцели ... КО ... са власника посебних делова зграде у ... улици бр. ..., међу којима је и тужилја, на Дирекцију за грађевинско земљиште и изградњу Београда ЈП и регулисање исплате накнаде за њихов стамбени објекат у ... бр. ... који је неопходно порушити ради изградње саобраћајнице на парцели ... КО ..., из ког уговора произлази (члан 5 став 2) да су инвеститори изградње стамбено-пословног објекта на парцели ... КО ... : "ИНПА" д.о.о, тужени „Тim commerce“ д.о.о и ББ. Дописом од 23.11.2011. године Дирекција за грађевинско земљиште и изградњу Београда ЈП је обавестила туженог да је потребно да изврши исплату износа од 8.456.266,80 динара за недостајућу инфраструктуру на грађевинској парцели формираној од катастарске парцеле ... КО ... Допис је насловљен на туженог и у њему се нигде не наводи да се ради о обавези коју је тужилја дужна да изврши, при чему тужилја није наведена ни као лице којем допис треба да се достави. Иако је овлашћењем од 14.5.2010. године тужилја овластила туженог да у њено име прими накнаду и њоме самостално располаже, из овлашћења произлази да се привођење урбанистичкој намени изградњом саобраћајнице односи на катастарску парцелу ... КО ..., а не на парцелу ... КО ..., на коју се односи накнада из дописа Дирекције од 23.11.2011.године.

Такође, чињеница да је тужилја била инвеститор не произлази из исказа сведока ББ, из којег произлази да је ...- "ИНПА" д.о.о, која је била један од инвеститора, на основу уговора закљученог са тужиљом и власништва које је тужилја имала на

локацији, била дужна да тужиљи преда два стана у згради у ... улици бр. ..., што управо указује да тужиља није била инвеститор (и да није стекла својину на становима у новоизграђеном објекту по основу градње) већ да је требало да стекне својину на становима по основу уговора закљученог са инвеститором.

Чињеницу да је тужиља била инвеститор по ком основу је била у обавези да плати накнаду за уређење грађевинског земљишта за парцелу ... КО ... тужени је био дужан да истакне до закључења припремног рочишта у складу са чланом 308 став 1 ЗПП, међутим тужени ту чињеницу није истакао до тог момента, већ у поновном поступку након укидања првостепене пресуде (од 17.12.2020.године), при чему није учинио вероватним да без своје кривице није могао да је изнесе до укидања пресуде како је то прописано одредбом члана 398 став 3 ЗПП. Због тога ову чињеничну тврдњу туженог о томе да је тужиља инвеститор изградње објекта на парцели ... КО ... другостепени суд није узео у обзир приликом одлучивања сагласно одредби члана 314 став 2 ЗПП која се примењује на основу члана 385 став 1 ЗПП.

Из истих разлога другостепени суд није узео у обзир ни исправе које је тужиља доставила супротно одредби члана 398 став 3 ЗПП - решење о одобрењу за градњу Секретаријата за урбанизам и грађевинске послове града Београда од 11.6.2007.године и потврду о пријему документације Секретаријата за урбанизам и грађевинске послове града Београда од 21.4.2008.године.

Тужиља је тврдила да је тужени био дужан да јој преда износ на име накнаде из уговора са Дирекцијом који је примио у њено име на основу издатог овлашћења за парцелу ... КО ..., те да основ за задржавање и располагање истом у њено име и за њен рачун не постоји. Тужени је имао тврдњу да је новцем примљеним у име тужиље извршио обавезу тужиље-платио накнаду за уређење грађевинског земљишта за парцелу ... КО ..., при чему је изостала благовремена тврдња о томе да је тужиља дужна да плати наведену накнаду као инвеститор изградње објекта на парцели ... КО ... или да је таква обавеза тужиље постојала по неком другом основу. Према одредби члана 231 став 2 и 3 ЗПП странка која тврди да има неко право, сноси терет доказивања чињенице која је битна за настанак или остваривање права, ако законом није другачије прописано, док странка која оспорава постојање неког права, сноси терет доказивања чињенице која је спречила настанак или остваривање права услед које је право престало да постоји, ако законом није другачије прописано. Пименом наведених правила о терету доказивања, другостепени суд је закључио да тужени који је тврдио да је накнадом коју је примио на име преноса права својине на непокретностима на парцели ... КО ... у име и за рачун тужиље, располагао на основу овлашћења тако што је извршио обавезу плаћања накнаде за уређење грађевинског земљишта Дирекцији за грађевинско земљиште и изградњу Београда ЈП за уређење грађевинског земљишта за парцелу ...КО ... која је била на тужиљи, то није доказао.

Одредбом члана 749 ЗОО прописано је да се уговором о налогу обавезује налогопримац према налогодавцу да за његов рачун предузме одређене послове (став 1) и да се истовремено налогопримац овлашћује на предузимање тих послова (став 2), као и да налогопримац има право на накнаду за свој труд, осим ако је друкчије уговорено или произлази из природе међусобног односа (став 3). Према одредби члана 754 истог

закон о извршеном послу налогопримац је дужан положити рачун и предати без одуговлачења налогодавцу све што је примио на основу обављања поверених послова, без обзира на то да ли је оно што је примио за налогодавца било дуговано овоме или не. Одредбом члана 756 истог закона прописано је да ако се налогопримац служио за своје потребе новцем који је примио за налогодавца, дужан је платити камату по највишој дозвољеној уговорној стопи, рачунајући од дана употребе, а на остали дуговани новац који није предао на време, затезну камату, рачунајући од дана кад га је био дужан предати.

На основу наведених одредби, тужени је био дужан да тужиљи преда све што је примио у њено име и за њен рачун, одмах по пријему новца, због чега је обавезан да тужиљи исплати износ од 3.418.132,50 динара на основу одредбе члана 754 ЗОО, са законском затезном каматом од дана пријема новца 22.6.2010. године, на основу члана 756 ЗОО, а имајући у виду захтев тужиље.

Применом одредби чланова 150, 153 став 2, 154 и 163 ЗПП тужиљи, која је у целини успела у спору, припадају трошкови првостепеног поступка за састав тужбе и два образложена поднеска у износу од по 22.500,00 динара, за заступање од стране пуномоћника из реда адвоката на пет одржаних рочишта у износу од по 24.000,00 динара и приступ на једно неодржано рочиште у износу од 12.750,00 динара, што је одмерено према Тарифи о накнадама и наградама за рад адвоката важећој у време првостепеног пресуђења, што увећано за трошкове другостепеног поступка за приступ на једно одржано рочиште у износу од 33.750,00 динара и за састав жалбе у износу од 67.500,00 динара одмерено према Тарифи о накнадама и наградама за рад адвоката важећој у време другостепеног пресуђења чини укупан износ од 301.500,00 динара. На досуђени износ трошкова тужиљи припада законска затезна камата од наступања услова за извршење одлуке до исплате према одредбама чланова 277 став 1 и 324 став 1 ЗОО. Трошкови поступка на име судских такси тужиљи нису досуђени јер је ослобођена плаћања тих трошкова решењем првостепеног суда од 29.4.2021. године, као ни трошкови адвоката за предузету радњу прегледа списка (које је тужиља тражила у износу од 16.875,00 динара) јер исти нису били потребни за вођење парнице у смислу одредбе члана 154 ЗПП.

Због свега напред наведеног другостепени суд је одлучио на основу овлашћења садржаног у одредби члана 387 став 1 тачка 6 Закона о парничном поступку, као у изреци ове пресуде.

Председник већа – судија
Ирена Вуковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић